

Belang van gewasbescherming

Waarom is gewasbescherming nodig?

- Planten kunnen ziek worden, net als mensen of dieren. Schimmels, bacteriën, virussen en insectenplagen kunnen het gewas aantasten. Vooral jonge kiemen zijn kwetsbaar.
- In de land- en tuinbouw staan gewassen dicht op elkaar. Daarmee kunnen besmettingen snel van de een op de ander overgaan.
- Onkruiden belemmeren de groei of verdringen de gewassen.
- Om zaden en planten te beschermen zijn er 'medicijnen' ontwikkeld voor planten, de zogenaamde gewasbeschermingsmiddelen.
- Sinds de komst van gewasbeschermingsmiddelen is de voedselzekerheid enorm toegenomen en groenten en fruit zijn langer houdbaar. Er is minder verlies van oogst en voedselverspilling. Voedsel is een stuk goedkoper geworden en minder schaars.
- Mede dankzij gewasbeschermingstechnologie is de landbouw veranderd: een hogere opbrengst, een betere kwaliteit en minder arbeidsintensief.

Voedselproductie vóór de komst van gewasbescherming?

- De uitbraak van ziekten en plagen kon in het verleden grote gevolgen hebben. Zo leidde het [mislukken](#) van de aardappeloogst door de phytophthora-schimmel in 1845 in Ierland tot een grote hongersnood die meer dan één miljoen mensen het leven kostte.
- Deze schimmel is nog steeds actief in Europa en kan met gewasbeschermingsmiddelen [beheerst](#) worden.
- Onkruidbeheersing in graan was praktisch onmogelijk, waardoor de oogst relatief laag was.
- Insecten tastten de oogst aan. Insecten die in het gewas zitten na het oogsten zorgden voor problemen met de kwaliteit en houdbaarheid van voedsel.

Wereldwijd worden gewassen bedreigd door circa 30.000 soorten onkruiden, 3000 soorten aaltjes, 800 soorten schimmels en 10.000 voor de plant schadelijke insectensoorten. Door de wereldwijde handel is het aantal plaaginsecten, ziekten en probleemonkruiden toegenomen.

Gewasbeschermingsmiddelen omstreten

- Sommige mensen hebben een slecht gevoel bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Een aantal milieuorganisaties zetten zich in tegen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.
- Maar gewasbeschermingsmiddelen behoren tot de strengst [getoetste](#) en best onderzochte (toegelaten) stoffen en producten. Over gewasbeschermingsmiddelen is meer bekend dan over andere middelen met vergelijkbare toepassingen.
- Denemarken had de ambitie om in eigen land enkel biologische landbouw toe te laten en heeft hiervoor in 1999 zes scenario's [uitgewerkt](#). De conclusie was dat met 100 procent biologische landbouw de teelt te kwetsbaar is voor plagen en te weinig oogstzekerheid biedt. Denemarken heeft besloten geen van de scenario's om te zetten in beleid.
- De herkomst van een middel (natuurlijk of synthetisch) zou niet het belangrijkste moeten zijn maar wel of een middel schadelijk is voor mens, dier en milieu.

Gewasbescherming voor de wereldvoedselvoorziening

- In Nederland is er geen voedselschaarste meer, maar in armere delen van de wereld [wel](#), terwijl de wereldbevolking toeneemt. De [FAO](#) heeft berekend dat de opbrengsten van maïs, rijst, tarwe en soja gemiddeld met 60 procent moeten toenemen om in 2050 de wereldbevolking van voldoende voedsel te voorzien.
- Europa is een netto importeur van landbouwproducten.
- Er zal op een duurzame manier aan de groeiende vraag naar voedsel moeten worden voldaan. Hierbij moet voorkomen worden dat natuurgebied wordt ontgonnen voor de landbouw. De wereldwijde productiviteit dient verhoogd te worden, met name in de gebieden die hierin zijn achtergebleven.

Gewasbescherming en de natuur

- Gewasbeschermingsmiddelen moeten aan [strengere eisen](#) voldoen en mogen geen risico opleveren voor organismen, zoals bijen, regenwormen en vogels.
- Toelatinghouders zijn permanent bezig met studies en monitoring van effecten van middelen voor de natuur.
- Hoogproductieve landbouw zorgt ervoor dat er minder grond nodig is voor landbouw. Daardoor is meer grond beschikbaar voor natuur.
- Duurzame methoden van toepassing zijn bijvoorbeeld [geïntegreerde gewasbescherming](#) (IPM) en het werken met waar-schuwingssystemen die in een vroeg stadium ziekten, plagen en onkruiden detecteren en bestrijden met minimale inzet van middelen mogelijk maken.
- De gewasbeschermingsmiddelen-industrie werkt, [evenals de FAO](#), wereldwijd aan het verhogen van de productie op een duurzame manier, met behulp van geïntegreerde gewasbescherming. De industrie [traint](#) wereldwijd jaarlijks 350.000 telers toepassing van geïntegreerde gewasbescherming (IPM).